‘พลังประชาชน’ รับมือภัยพิบัติด้วยตัวเอง

วันที่ 5 เดือน 5 ปี 55 ที่ผ่านมานอกจากเป็นฤกษ์ดีเหมาะกับพิธีอันเป็นมงคลแล้ว ยังเป็นวันเริ่มต้นรวมตัวของภาคประชาชน ผู้ประสบภัยพิบัติทั่วประเทศมารวมตัวเพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์หลังต้องตกในภาวะผู้ประสบภัย ไม่ว่าเครือข่ายภาคประชาชนที่ประสบปัญหาดินถล่มใน จ.แพร่ น่าน อุตรดิตถ์ ประชาชนผู้ประสบปัญหาสึนามิ และดินถล่ม ในภาคใต้ ผู้ประสบภัยน้ำท่วม ใน จ.นครราชสีมา กรุงเทพมหานคร และจังหวัดในภาคกลาง ร่วม 300 คน ในชื่องาน “วันรวมพลังรับมือภัยพิบัติ” National Disaster Preparedness Day 2012 **ใช้พื้นที่ของ** หอประชุมใหญ่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง **ภายใต้การริเริ่มของเว็บไซต์** www.thaiflood.com และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

ดร.สุปรีดา อดุลยานนท์ รองผู้จัดการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กล่าวเปิดงานว่าในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาประเทศไทยเกิดเหตุภัยพิบัติอย่างต่อเนื่อง เป็นสัญญาณชี้ชัดให้เห็นว่าประเทศไทยไม่อยู่ในโหมดปกติ กำลังเจอภัยพิบัติหลากรูปแบบทั้งภัยจากธรรมชาติและน้ำมือมนุษย์เอง เหตุการณ์สึนามิที่ผ่านมา หรือน้ำท่วมใหญ่ที่โคราชหลายคนบอกว่าชั่วชีวิตไม่เคยพบเจอ ไม่ง่ายที่จะเปลี่ยนสัญชาติของคนไทยให้ตระหนักถึงภัยพิบัติเหมือนกับประเทศอินโดนีเซีย ไต้หวัน ญี่ปุ่น วันดีในวันที่ 5-5-55 เป็นวันเริ่มต้นรณรงค์ให้ทุกภาคส่วนร่วมเป็นเครือข่ายรับมือภัยพิบัติ และเพื่อช่วยกระตุ้นเตือนให้คนไทยได้เตรียมความพร้อมของตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม ในการรับมือภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นอีกในอนาคต

“ในช่วงวิกฤติมหาอุทกภัยปลายปี 2554 ทุกภาคส่วนได้ร่วมมือให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยเกิดเป็นกลุ่มจิตอาสาจำนวนมาก สสส. และภาคีเครือข่ายได้เป็นส่วนหนึ่งในการกู้วิกฤติของประเทศด้วย โดยจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือ “บ้านอาสาใจดี” และเชื่อมโยงจิตอาสาจากภาคส่วนต่าง ๆ มาทำงานร่วมกันช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างต่อเนื่อง” ดร.สุปรีดา กล่าว

ด้าน **ดร.คมสัน มาลีสี รองคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง** กล่าวว่าจากเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ที่ผ่านมาปริมาณน้ำตอนบนที่ไหลลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยาในปีที่ผ่านมามากกว่าระดับปกติคือ 4,500 ลูกบาศก์เมตร จากปกติอยู่ที่ 3,500 ลูกบาศก์เมตร ยืนยันว่าปริมาณน้ำที่เพิ่มขึ้นประเทศไทยสามารถบริหารจัดการได้ แต่ไม่ถูกบริหารจัดการ สำหรับภัยพิบัติด้านต่าง ๆ ที่มีความรุนแรงมองไปข้างหน้าอีก 2-3 ปีประเทศไทย

ดร.คมสัน กล่าวต่อว่าในช่วงที่เกิดอุทกภัยปี 2554 ทางสถาบันฯ

พลังประชาชนรับมือภัยพิบัติด้วยตัวเอง. *เดลินิวส์*. 13 พฤษภาคม 2555, หน้า 19.

ได้จัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังทำงานร่วมมือกับ 61 ชุมชนในพื้นที่รอบสถาบันฯ เพื่อกำหนดแผนรับมือน้ำท่วมอย่างเป็นระบบในการวางแผน, วัดและรายงานระดับน้ำ, การแจ้งเตือนและช่วยเหลือตลอดจนวางแผนฟื้นฟูอย่างเป็นระบบ เพื่อที่จะสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับในแต่ละพื้นที่และสถานการณ์

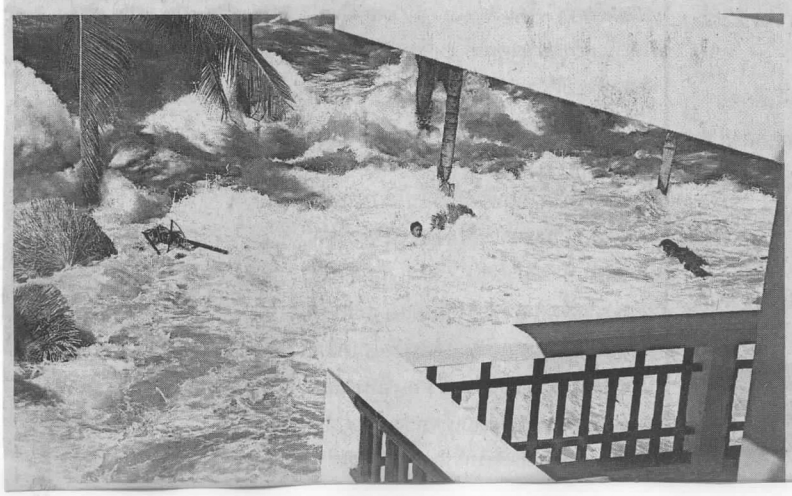

ต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยส่งทีมนักศึกษาจิตอาสา "หมอไฟ-หมอบ้าน" ร่วมดูแลชุมชนและพร้อมที่จะถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์เรียกว่า "ลาดกระบังโมเดล" เป็นการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาผสานเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทั้งนี้สถาบันการศึกษาต้องอยู่คู่กับชุมชนและเป็นที่พึ่งของสังคมทั้งในยามมีภัยและไม่มีภัย

นายคศิน เฉลิมลาภ เลขาธิการมูลนิธิสืบนาคะเสถียร กล่าวว่า ปัจจุบันโลกเป็นของวิศวกรที่จะสร้างควบคุม บังคับธรรมชาติ แต่เมื่อธรรมชาติชนะก็ต้องกลับมาใช้ความรู้เดิม คือเรียนรู้ธรรมชาติ ซึ่งในธรรมชาติจะมีที่ลุ่ม ที่ดอน แต่เมื่อมีเขื่อนทำให้ไม่สามารถคาดคะเนทิศทางปริมาณน้ำได้ ขณะที่หน่วยป้องกันน้ำท่วมของไทยมีเพียงสำนักการระบายน้ำ กทม. ส่วนกรมชลประทานทำหน้าที่หาน้ำมาให้เกษตรกรเท่านั้น ดังนั้นควรมีหน่วยงานประจำทำหน้าที่จัดการน้ำท่วม และต้องมีกฎหมายมารองรับ

นายปรเมศวร์ มินศิริ ผู้จัดการโครงการรวมพลังรับมือภัยพิบัติ สสส. กล่าวว่า โครงการฯ สรุปองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการทำงานของเครือข่ายต่าง ๆ นำมาถ่ายทอดประสบการณ์ในวันรวมพลังรับมือภัยพิบัติ และจะนำไปเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ www.thaif lood.com และช่องทางการสื่อสาร

ทางโซเชียลมีเดียอื่น ๆ เพื่อตอกย้ำให้เกิดความตระหนักในการสร้างรูปแบบการรับมือกับภัยพิบัติแบบต่าง ๆ ตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่ายให้ทำงานบนฐานข้อมูลเดียวกัน โดยในวันรวมพลังรับมือภัยพิบัตินี้ ได้จัดทำแผนที่ความเสี่ยง (DisasterHazard Mapping) และแผนที่ศักยภาพมนุษย์ (Human Mapping) ในรูปแบบดิจิทัลไฟล์เพื่อนำมาต่อยอดเพิ่มเติมข้อมูลจากประสบการณ์ทำงานของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อนำไปเผยแพร่และสร้างความพร้อมในชุมชนต่อไป

ภัยพิบัติจากธรรมชาติจะรุนแรงน้อยลงหากเริ่มต้นจัดการตระเตรียมทุกอย่างรวมทั้งจิตใจที่จะอยู่ได้ท่ามกลางภัยสารพัดรูปแบบที่เกิดขึ้นแล้วและกำลังเริ่ม.